

➔ [Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Forskrift om konsesjonskontrakter (konsesjonskontraktforskriften)

Dato	FOR-2016-08-12-976
Departement	Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	I 2016 hefte 11
Ikrafttredelse	01.01.2017
Sist endret	FOR-2020-02-13-159 fra 19.02.2020
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2016-06-17-73-§2, LOV-2016-06-17-73-§7a, LOV-2016-06-17-73-§9, LOV-2016-06-17-73-§16
Kunngjort	18.08.2016 kl. 11.00
Korttittel	Konsesjonskontraktforskriften

Kapitteleversikt:

Del I. Almennelige bestemmelser (§§ 1-1 - 7-6)

Del II. Anskaffelser over EØS-terskelverdien (§§ 8-1 - 13-3)

Del III. Anskaffelser av særlige tjenester og helse- og sosialtjenester (§§ 14-1 - 14-7)

Del IV. Avsluttende bestemmelser (§§ 15-1 - 15-2)

Vedlegg 1. Bygge- og anleggsaktiviteter

Vedlegg 2. Særlige tjenester

Vedlegg 3. Helse- og sosialtjenester

Vedlegg 4. Internasjonale konsesjoner

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 12. august 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 2, § 7a, § 9 og § 16.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVI nr. 5 (direktiv 2014/23/EU), nr. 6f (forordning 2014/23/EU sist endret ved forordning (EU) 2019/1827).

Endringer: Endret ved forskrifter 9 des 2016 nr. 1485, 20 des 2016 nr. 1746, 20 april 2017 nr. 484, 4 april 2018 nr. 533, 12 feb 2020 nr. 128, 13 feb 2020 nr. 159 (i kraft 19 feb 2020).

Del I. Alminnelige bestemmelser

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1-1. *Hvilke anskaffelser som er omfattet av forskriften*

(1) Forskriften gjelder når oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 inngår konsesjonskontrakter om tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner ekskl. mva.

(2) For oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav e og f gjelder forskriften bare når de inngår konsesjonskontrakter knyttet til utøvelsen av forsyningsaktiviteter.

0 Endret ved forskrift 20 des 2016 nr. 1746 (i kraft 1 jan 2017).

§ 1-2. *Konsesjonskontrakt*

(1) En konsesjonskontrakt er en tjenestekontrakt eller en bygge- og anleggskontrakt der vederlaget består enten utelukkende av retten til å utnytte tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene eller en slik rett sammen med betaling, og der driftsrisikoen er overført fra oppdragsgiveren til leverandøren.

(2) Driftsrisikoen knyttet til tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene kan enten gjelde etterspørsels- eller leveringsrisikoen eller begge deler. Driftsrisikoen anses overført når leverandøren under normale driftsforhold ikke er garantert å tjene inn sine investeringer eller få dekket kostnader som påløper i driften. Risikoen som overføres til leverandøren, skal innebære en reell eksponering for svingningene i markedet, slik at det anslåtte potensielle tapet for leverandøren ikke skal være ubetydelig.

§ 1-3. *Hvem forskriften gjelder for*

(1) Forskriften gjelder for følgende oppdragsgivere:

- a) statlige myndigheter
- b) fylkeskommunale og kommunale myndigheter
- c) offentligrettslige organer
- d) sammenslutninger med en eller flere oppdragsgivere som nevnt i bokstav a til c
- e) offentlige foretak som definert i forsyningsforskriften § 1-2 tredje ledd
- f) andre virksomheter som utøver forsyningsaktivitet på grunnlag av en enerett eller særrett som definert i forsyningsforskriften § 1-2 fjerde ledd.

(2) Et offentligrettslig organ er et organ som

- a) er opprettet for å tjene allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter,
- b) er et selvstendig rettssubjekt og
- c) har tilknytning til det offentlige ved at
  1. organet hovedsakelig er finansiert av offentlige myndigheter eller andre offentligrettslige organer,
  2. organets forvaltning er underlagt slike myndigheters eller organers ledelsesmessige kontroll eller
  3. organet har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av slike myndigheter eller organer.

Kapittel 2. Unntak

§ 2-1. Unntak for konsesjonskontrakter om lufttransport eller offentlig persontransport

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som oppdragsgiveren inngår på grunnlag av en lisens etter forskrift om lufttransporttjenester i EØS, eller som er omfattet av forskrift 17. desember 2010 nr. 1673 om offentlig persontransport.

§ 2-2. Unntak for konsesjonskontrakter som er omfattet av internasjonale regler

- (1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som oppdragsgiveren
  - a) er forpliktet til å inngå etter anskaffelsesreglene
    1. i en internasjonal avtale med offentlige myndigheter utenfor EØS-området, og som omfatter ytelser som er beregnet på et felles prosjekt som avtalepartene gjennomfører eller utnytter,
    2. i en internasjonal avtale i forbindelse med stasjonering av tropper eller
    3. som er fastsatt av en internasjonal organisasjon, eller
  - b) velger å inngå etter anskaffelsesregler som er fastsatt av en internasjonal organisasjon eller finansieringsinstitusjon, forutsatt at organisasjonen eller institusjonen fullt ut finansierer anskaffelsen. Dersom en slik organisasjon eller institusjon finansierer hoveddelen av anskaffelsen, skal partene avtale hvilke regler som skal gjelde.
- (2) Oppdragsgiveren skal underrette departementet om internasjonale avtaler som nevnt i første ledd bokstav a nr. 1.
- (3) Første ledd gjelder ikke for konsesjonskontrakter på forsvars- og sikkerhetsområdet som definert i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 1-3 første ledd. Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for slike konsesjonskontrakter dersom de er omfattet av anskaffelsesreglene
  - a) i en internasjonal avtale mellom en eller flere EØS-stater og en eller flere stater som ikke er part i EØS-avtalen,
  - b) i en internasjonal avtale i forbindelse med stasjonering av tropper eller
  - c) som er fastsatt av en internasjonal organisasjon, og som oppdragsgiveren er forpliktet til følge, eller konsesjonskontrakter som organisasjonen selv inngår.

§ 2-3. Unntak for tjenestekonsesjonskontrakter som inngås på grunnlag av en enerett

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for tjenestekonsesjonskontrakter som oppdragsgiveren inngår med

- a) en oppdragsgiver som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d som har en enerett til å utføre tjenesten, eller
- b) leverandører som har en enerett til å utføre tjenesten. Dette gjelder bare når eneretten er tildelt i samsvar med EØS-regler om adgang til å utøve forsyningsaktiviteter. Dersom reglene ikke fastsetter krav til gjennomsiktighet, skal oppdragsgiveren kunngjøre kontraktinngåelsen etter § 9-4.

§ 2-4. Unntak for visse tjenestekonsesjonskontrakter

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter om

- a) erverv eller leie av jord, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom, eller om rettigheter til slik eiendom
- b) anskaffelse, utvikling, produksjon eller samproduksjon av programmateriale som er beregnet på kringkasting eller audiovisuelle bestillingstjenester, og som en kringkaster eller tjenestetilbyder inngår, eller konsesjonskontrakter om sendetider eller programtilbud som oppdragsgiveren inngår med en kringkaster eller tjenestetilbyder
- c) voldgifts- og meklingstjenester
- d) følgende juridiske tjenester:
  1. representasjon ved advokat i tvistesaker for nasjonale eller internasjonale domstoler, nemnder, offentlige myndigheter eller institusjoner, eller ved nasjonal eller internasjonal voldgift eller mekling

2. juridisk rådgivning ved advokat til forberedelse av en sak som nevnt i nr. 1 eller der det er klar sannsynlighetsovervekt for at spørsmålene rådgivningen gjelder, vil bli gjenstand for en slik sak
  3. notarialforretninger
  4. tjenester som blir utført av en formuesforvalter, verge eller annen person som er oppnevnt av en domstol eller nemnd eller ved lov til å utføre bestemte oppgaver under tilsyn fra en domstol eller nemnd
- e) følgende finansielle tjenester:
1. lån
  2. tjenester i forbindelse med emisjon, salg, kjøp eller annen overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter
  3. sentralbanktjenester
  4. prosjekter som oppdragsgiveren utfører sammen med European Financial Stability Facility eller European Stability Mechanism
- f) sivilforsvars-, beredskaps- eller forebyggingstjenester som oppdragsgiveren inngår med ideelle organisasjoner, og som er omfattet av CPV-kodene 75250000 (brannvesen og redningstjenester), 75251000 (tjenester utført av brannvesenet), 75251100 (brannbekjempelse), 75251110 (brannforebygging), 75251120 (bekjempelse av skogbranner), 75252000 (redningstjenester), 75222000 (sivilforsvarstjenester), 98113100 (kjernefysiske sikkerhetstjenester) eller 85143000 (ambulansetjenester) med unntak av pasienttransport med ambulanse
- g) lotteritjenester som er omfattet av CPV-kode 92351100 (drift av lotteri), og som oppdragsgiveren inngår med en leverandør som har en enerett som er kunngjort i Den Europeiske Unions Tidende
- h) tjenester som innebærer utøvelse av offentlig myndighet som er unntatt EØS-avtalen etter artikkel 39, jf. artikkel 32.

§ 2-5. Unntak for konsesjonskontrakter om forsknings- og utviklingstjenester

(1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter om forsknings- og utviklingstjenester.

(2) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder likevel for konsesjonskontrakter som er omfattet av CPV-kodene 73000000 (forsknings- og utviklingsvirksomhet og tilhørende konsulenttjenester), 73100000 (forskning og eksperimentell utvikling), 73110000 (forskning), 73111000 (forskningslaboratorietjenester), 73112000 (havforskning), 73120000 (eksperimentell utvikling), 73300000 (planleggingsarbeid og utførelse av forskning og utvikling), 73420000 (tidlig gjennomførighetsundersøkelse og teknologisk demonstrasjon) eller 73430000 (test og evaluering), når

- a) utbyttet fullt ut tilfaller oppdragsgiveren til bruk i sin virksomhet, og
- b) oppdragsgiveren fullt ut betaler for tjenesten.

§ 2-6. Unntak for konsesjonskontrakter knyttet til utøvelsen av aktiviteter i tredjeland

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter knyttet til utøvelsen av forsyningsaktiviteter i en stat som ikke er part i EØS-avtalen. Dette gjelder bare når aktiviteten ikke innebærer fysisk utnyttelse av et nettverk eller et geografisk område i en stat som er part i EØS-avtalen.

§ 2-7. Unntak for konsesjonskontrakter som gjelder sikkerhetsmessige forhold

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke dersom anvendelsen av disse vil forhindre oppdragsgiveren fra å ivareta vesentlige sikkerhetsinteresser. Anskaffelsesloven og forskriften gjelder likevel dersom oppdragsgiveren kan ivareta disse interessene ved mindre inngripende tiltak, for eksempel ved å pålegge leverandørene taushetsplikt.

0 Endret ved forskrift 20 april 2017 nr. 484 (i kraft 1 mai 2017).

§ 2-8. Unntak for konsesjonskontrakter på forsvars- og sikkerhetsområdet

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter på forsvars- og sikkerhetsområdet som definert i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 1-3 første ledd

- a) som oppdragsgiveren kan unnta etter EØS-avtalen artikkel 123,
- b) som er erklært hemmelige eller bare kan utføres under særlige sikkerhetstiltak i henhold til lov, forskrift eller forvaltningsvedtak, og de aktuelle vesentlige interessene ikke kan sikres gjennom mindre inngripende tiltak,
- c) som oppdragsgiveren inngår som ledd i et samarbeidsprosjekt som nevnt i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 1-3 annet ledd bokstav c,
- d) som en stat inngår med en annen stat eller
- e) som gjelder innkjøp til tropper som er stasjonert utenfor EØS-området, og som det er nødvendig for oppdragsgiveren å inngå med lokale leverandører på grunn av operasjonelle behov.

§ 2-9. Unntak for konsesjonskontrakter om elektronisk kommunikasjon

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som hovedsakelig har til formål å sette oppdragsgiveren i stand til å stille til rådighet eller drive et offentlig elektronisk kommunikasjonsnett eller levere en eller flere offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester.

§ 2-10. Unntak for konsesjonskontrakter knyttet til drikkevannsaktiviteter

(1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som gir adgang til å utøve aktiviteter som nevnt i forsyningsforskriften § 1-5 første og annet ledd.

(2) Forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som er knyttet til utøvelse av oppdragsgivers aktiviteter som nevnt i forsyningsforskriften § 1-5 første og annet ledd.

§ 2-11. Unntak for visse konsesjonskontrakter som tildeles av oppdragsgivere som leverer posttjenester

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke når en oppdragsgiver som leverer posttjenester som definert i forsyningsforskriften § 1-8 annet ledd bokstav a, inngår konsesjonskontrakter knyttet til utøvelsen av følgende aktiviteter:

- a) tilleggstjenester som har forbindelse med og utelukkende utføres med elektroniske verktøy, inkludert sikker elektronisk overføring av kodede dokumenter, adresseforvaltningstjenester og overføring av rekommandert elektronisk post
- b) finansielle tjenester som er omfattet av CPV-kodene 66100000 (formidlingstjenester i forbindelse med bankvesen og investeringer) til 66720000 (reforsikring av ulykkes- og sykeforsikringer) eller § 2-4 bokstav e nr. 2 og 4, inkludert postanvisninger og postgirooverføringer
- c) filatelitjenester
- d) logistikkjenester som kombinerer fysisk levering eller lagring med funksjoner som ikke omfatter posttjenester.

§ 2-12. Fritak for liberaliserte sektorer

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter knyttet til utøvelsen av en forsyningsaktivitet dersom EFTAs overvåkingsorgan har fattet vedtak om å unnta aktiviteten, jf. forsyningsforskriften § 2-9.

Kapittel 3. Samarbeid i offentlig sektor

§ 3-1. Utvidet egenregi

(1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke ved utvidet egenregi, det vil si når en oppdragsgiver som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d inngår konsesjonskontrakter med et annet rettssubjekt

- a) som oppdragsgiveren utøver en kontroll over som svarer til den kontrollen han utøver over sin egen virksomhet,
- b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiveren eller andre rettssubjekter som oppdragsgiveren kontrollerer, og
- c) som det ikke er direkte private eierandeler i.

(2) Kravet til kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når oppdragsgiveren utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet. Slik kontroll kan også utøves gjennom andre rettssubjekter som oppdragsgiveren kontrollerer på samme måte.

(3) Når vilkårene i første ledd er oppfylt, gjelder anskaffelsesloven og forskriften heller ikke når det kontrollerte rettssubjektet inngår konsesjonskontrakter med

- a) det kontrollerende rettssubjektet, eller
- b) andre rettssubjekter som det kontrollerende rettssubjektet kontrollerer.

Dette gjelder bare når det ikke er direkte private eierandeler i rettssubjektene som angitt i bokstav a og b.

§ 3-2. Felles kontroll

(1) Selv om en oppdragsgiver som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d ikke alene oppfyller vilkårene i § 3-1 første ledd, gjelder anskaffelsesloven og forskriften heller ikke når han inngår konsesjonskontrakter med et annet rettssubjekt

- a) som oppdragsgiveren og andre oppdragsgivere i fellesskap utøver en kontroll over som svarer til den kontrollen de utøver over sin egen virksomhet,
- b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for de kontrollerende oppdragsgiverne eller andre rettssubjekter som oppdragsgiverne kontrollerer og
- c) som det ikke er direkte private eierandeler i.

(2) Kravet til felles kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når

- a) det kontrollerte rettssubjektets styrende organer er sammensatt av representanter for alle de kontrollerende oppdragsgiverne. En representant kan representere flere av eller alle oppdragsgiverne;
- b) de kontrollerende oppdragsgiverne i fellesskap utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet; og
- c) det kontrollerte rettssubjektet ikke forfølger interesser som er i strid med de kontrollerende oppdragsgivernes interesser.

§ 3-3. Samarbeidsavtaler

Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter som inngås utelukkende mellom to eller flere oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d, og som etablerer eller gjennomfører et samarbeid

- a) som har til formål å sikre at offentlige oppgaver blir utført for å oppnå et felles mål,
- b) som blir utført utelukkende av hensyn til offentlige interesser, og
- c) der mindre enn 20 prosent av aktivitetene som samarbeidet omfatter, blir utført for andre enn oppdragsgiverne.

§ 3-4. Beregning av aktivitet

(1) Beregningen av den prosentvise aktiviteten etter § 3-1 første ledd bokstav b, § 3-2 første ledd bokstav b og § 3-3 bokstav c skal baseres på enten en gjennomsnittlig omsetning eller annen egnet aktivitetsbasert metode, for eksempel kostnader som er pådratt i tilknytning til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

(2) Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før konsesjonskontrakten blir inngått. Dette gjelder ikke dersom det ikke finnes relevante omsetningstall eller andre opplysninger for den aktuelle perioden fordi virksomheten ble stiftet eller aktivitetene ble igangsatt eller endret i perioden. Det er tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er troverdig, særlig ved hjelp av forventet forretningsutvikling.

§ 3-5. Kontrakter med foretak i samme gruppe

(1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter

- a) som en oppdragsgiver som utøver forsyningsaktiviteter, inngår med et foretak i samme gruppe, eller
- b) som et fellesforetak som er sammensatt utelukkende av slike oppdragsgivere for å utøve forsyningsaktiviteter, inngår med et foretak i samme gruppe som en av disse oppdragsgiverne.

(2) Et foretak i samme gruppe er et foretak

- a) som har årsregnskaper som er konsolidert med oppdragsgiverens årsregnskaper i samsvar med regnskapsloven,
- b) som oppdragsgiveren direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over,
- c) som kan utøve avgjørende innflytelse over oppdragsgiveren eller
- d) som sammen med oppdragsgiveren er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eierskap, annen økonomisk deltakelse eller reglene for virksomheten.

Begrepet avgjørende innflytelse har samme betydning som i forsyningsforskriften § 1-2 tredje ledd.

(3) Første ledd gjelder bare når minst 80 prosent av foretakets gjennomsnittlige omsetning av enten tjenester eller bygge- og anleggsarbeider skriver seg fra henholdsvis tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter som er utført for oppdragsgiveren eller andre foretak i gruppen.

(4) Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før konsesjonskontrakten blir inngått. Dette gjelder ikke dersom det ikke finnes relevante omsetningstall for den aktuelle perioden fordi virksomheten ble stiftet eller aktivitetene ble igangsatt i perioden. Det er tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er sannsynlig, særlig ved hjelp av forventet forretningsutvikling.

(5) Dersom flere foretak i samme gruppe leverer de samme eller lignende tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, skal beregningen baseres på den samlede omsetningen av henholdsvis tjenester eller bygge- og anleggsarbeider i foretakene i gruppen.

§ 3-6. Kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak

(1) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for konsesjonskontrakter

- a) som et fellesforetak som utøver forsyningsaktivitet, inngår med en eller flere av oppdragsgiverne som fellesforetaket er satt sammen av, eller
- b) som oppdragsgiveren inngår med et fellesforetak som utøver forsyningsaktivitet, og som han er en del av.

(2) Første ledd gjelder bare fellesforetak som er etablert for å utøve forsyningsaktivitet i minst tre år, og der oppdragsgiverne har angitt i stiftelsesdokumentet at de vil være en del av fellesforetaket i minimum den samme perioden.

Kapittel 4. Definisjoner

§ 4-1. Kontraktstyper

I forskriften menes med

- a) *kontrakt*: gjensidig bebyrdende avtale som en eller flere oppdragsgivere inngår skriftlig med en eller flere leverandører;

- b) *tjenestekontrakt*: kontrakt om utførelsen av tjenester, unntatt kontrakter som nevnt i bokstav c;
- c) *bygge- og anleggskontrakt*: kontrakt om
  1. utførelsen eller både utførelsen og planleggingen av bygge- og anleggsarbeid i forbindelse med aktiviteter som angitt i vedlegg 1,
  2. utførelsen eller både utførelsen og planleggingen av et bygge- og anleggsarbeid eller
  3. utførelsen på en hvilken som helst måte av et bygge- og anleggsarbeid som oppfyller krav som er satt av en oppdragsgiver som har avgjørende innflytelse på arbeidets art eller planlegging;
- d) *bygge- og anleggsarbeid*: resultatet av et sett av bygge- og anleggsaktiviteter som i sin helhet er tilstrekkelig til å oppfylle en økonomisk eller teknisk funksjon;
- e) *særlige tjenester*: tjenester som angitt i vedlegg 2;
- f) *helse- og sosialtjenester*: tjenester som angitt i vedlegg 3.

§ 4-2. Dokumenter

I forskriften menes med

- a) *konkurransgrunnlag*: alle dokumenter, unntatt kunngjøringen, som oppdragsgiveren utformer eller henviser til for å beskrive eller fastlegge elementene i anskaffelsen eller konkurransen, inkludert dokumenter som beskriver hva som skal anskaffes, kontraktsvilkårene og hvordan oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen, kvalifikasjonsgrunnlag og eventuelle supplerende dokumenter og tilleggsopplysninger
- b) *anskaffelsesdokumentene*: fellesbetegnelse for kunngjøringen og konkurransegrunnlaget.

§ 4-3. Andre definisjoner

I forskriften menes med

- a) *CPV-kode*: et referansenummer som viser til EU-kommisjonens felles klassifikasjon for offentlige innkjøp
- b) *CPC-kode*: et referansenummer som viser til De forente nasjoners sentrale produktomenklatur
- c) *Doffin*: den norske offisielle databasen for kunngjøringer
- d) *TED-databasen*: den europeiske offisielle databasen for kunngjøringer
- e) *forsyningsaktiviteter*: aktiviteter som definert i forsyningsforskriften § 1-3, § 1-4 og § 1-6 til § 1-9
- f) *berørte leverandører*: leverandørene som har levert en forespørsel om å delta i konkurransen og ikke har fått en meddelelse om at forespørselen er avvist eller forkastet, og alle leverandørene som har gitt tilbud
- g) *karensperiode*: tidsrommet mellom meddelelsen om valget av leverandør og det tidspunktet oppdragsgiveren tidligst kan inngå kontrakten
- h) *innovasjon*: innføring av en ny eller betydelig forbedret vare, tjeneste eller prosess, inkludert produksjons-, bygge- eller anleggsprosesser, en ny markedsføringsmetode eller en ny organisasjonsmetode innen forretningspraksis, arbeidsplassorganisering eller eksterne relasjoner.

Kapittel 5. Anvendelsesområde for de ulike delene i forskriften og terskelverdier

§ 5-1. Anvendelsesområde og EØS-terskelverdier

(1) Del I gjelder for alle konsesjonskontrakter som er omfattet av forskriften.

(2) Del II gjelder for konsesjonskontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien på 51,5 millioner kroner ekskl. mva., unntatt konsesjonskontrakter om særlige tjenester og konsesjonskontrakter om helse- og sosialtjenester.

(3) Del III gjelder for konsesjonskontrakter om særlige tjenester og helse- og sosialtjenester med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien på 51,5 millioner kroner ekskl. mva.

0 Endret ved forskrifter 4 april 2018 nr. 533 (i kraft 6 april 2018), 12 feb 2020 nr. 128.

§ 5-2. Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi

(1) Oppdragsgiveren skal beregne konsesjonskontraktens verdi på grunnlag av leverandørens forventede samlede omsetning i konsesjonskontraktens varighet ekskl. mva. Verdien omfatter vederlaget for tjenestene og bygge- og anleggsarbeidene, og for varer som skal leveres i forbindelse med utførelsen av konsesjonskontrakten.

(2) Beregningen skal være forsvarlig på tidspunktet for kunngjøringen av konkurransen. For anskaffelser som ikke krever kunngjøring, skal beregningen være forsvarlig på det tidspunktet oppdragsgiveren innleder anskaffelsesprosessen. Dersom anskaffelsens verdi på tidspunktet for tildelingen av konsesjonskontrakten er mer enn 20 prosent høyere enn den anslåtte verdien ved kunngjøringen, skal verdien på tildelingstidspunktet legges til grunn.

(3) Metoden for beregningen av konsesjonskontraktens verdi skal beskrives i anskaffelsesdokumentene. Ved beregningen skal oppdragsgiveren, der dette er relevant, særlig inkludere:

- a) verdien av enhver form for opsjon
- b) inntekter fra betaling, gebyrer og bøter fra brukerne av tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene, ut over dem som kreves inn på vegne av oppdragsgiveren
- c) betaling, tilskudd og andre finansielle fordeler i enhver form fra oppdragsgiveren, andre offentlige myndigheter eller tredjeparter for utførelsen av tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene
- d) inntekter fra salg av aktiva som er en del av tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene
- e) verdien av alle varer og tjenester som oppdragsgiveren stiller til leverandørens rådighet, og som er nødvendige for å utføre arbeidene
- f) betaling eller premie til leverandørene

(4) Oppdragsgiveren skal ikke velge beregningsmåte eller dele opp en konsesjonskontrakt med det formål å unnta kontrakten fra forskriften.

(5) Dersom oppdragsgiveren planlegger å inngå en konsesjonskontrakt ved separate delkontrakter, skal den samlede verdien av alle delkontraktene legges til grunn. Dersom den samlede verdien av delkontraktene er lik eller overstiger terskelverdien i § 5-1, skal denne terskelverdien legges til grunn ved avgjørelsen av hvilken del av forskriften som gjelder for hver enkelt delkontrakt.

Kapittel 6. Blandede anskaffelser

§ 6-1. Blandede anskaffelser av ytelser som alle er omfattet av forskriften

(1) Konsesjonskontrakter om både tjenester og bygge- og anleggsarbeider skal inngås etter reglene som gjelder for ytelsen som utgjør kontraktens hovedelement.

(2) I en blandet konsesjonskontrakt om forskjellige typer tjenester (særlige tjenester, helse- og sosialtjenester og andre tjenester) utgjør ytelsene som har den høyeste verdien, kontraktens hovedelement.

(3) Det er den samlede anslåtte kontraktsverdien av den blendede konsesjonskontrakten som skal legges til grunn ved beregningen av konsesjonskontraktens verdi for å avgjøre hvilken del av forskriften som gjelder.

§ 6-2. Blandede anskaffelser som bare delvis er omfattet av forskriften og delvis er unntatt anskaffelsesregelverket

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis er omfattet av forskriften og delvis er unntatt anskaffelsesregelverket, kan velge å inngå

- a) separate kontrakter etter reglene som gjelder for den enkelte kontrakten, eller
- b) en blandet kontrakt etter forskriften.

(2) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis er omfattet av forskriften og delvis er unntatt fra anskaffelsesregelverket, skal inngå en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for ytelsen som utgjør kontraktens hovedelement. Dersom en slik kontrakt inneholder elementer av både tjenestekonsesjon og vareleveranse, utgjør ytelsen som har den høyeste verdien, kontraktens hovedelement.

(3) Dersom en blandet kontrakt som nevnt i første eller annet ledd delvis er omfattet av EØS-avtalens artikkel 123, gjelder i stedet § 6-5.

§ 6-3. Blandede anskaffelser som delvis er omfattet av forskriften og delvis av anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis innebærer en konsesjon og delvis er omfattet av anskaffelsesforskriften, kan velge å inngå

- a) separate kontrakter etter reglene som gjelder for den enkelte kontrakten, eller
- b) en blandet kontrakt etter reglene i anskaffelsesforskriften. Dersom ytelsen som er omfattet av forskriften overstiger EØS-terskelverdiene i § 5-1, gjelder likevel forskriften når ytelsen som er omfattet av anskaffelsesforskriften ikke overstiger EØS-terskelverdiene i anskaffelsesforskriften § 5-3.

(2) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis innebærer en konsesjon og delvis er omfattet av forsyningsforskriften, kan velge å inngå

- a) separate kontrakter etter reglene for den enkelte kontrakten, eller
- b) en blandet kontrakt etter reglene i forsyningsforskriften. Dersom ytelsen som er omfattet av forskriften overstiger EØS-terskelverdiene i § 5-1, gjelder likevel forskriften når ytelsen som er omfattet av forsyningsforskriften, ikke overstiger EØS-terskelverdiene i forsyningsforskriften § 5-2.

(3) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, men som delvis er omfattet av forskriften og delvis er omfattet av anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften, skal inngå en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for ytelsen som utgjør kontraktens hovedelement. Dersom en slik kontrakt inneholder elementer av både tjenestekonsesjon og vareleveranse, utgjør ytelsen som har den høyeste verdien, kontraktens hovedelement.

(4) Dersom en blandet kontrakt som nevnt i første, annet eller tredje ledd inneholder forsvars- eller sikkerhetslementer, gjelder i stedet § 6-5.

§ 6-4. Blandede kontrakter som omfatter forsyningsaktiviteter og andre aktiviteter

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser knyttet til utøvelsen flere aktiviteter, kan velge å inngå:

- a) separate kontrakter etter reglene som gjelder for den enkelte aktiviteten, eller
- b) en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for den aktiviteten som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for. Dette forutsetter at valget om å inngå en blandet kontrakt ikke tas med sikte på å unnta kontrakten fra forskriften, anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften.

(2) Dersom det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for, og konsesjonskontrakten delvis er knyttet til utøvelsen av forsyningsaktiviteter og delvis er knyttet til andre aktiviteter som er omfattet av forskriften, gjelder reglene i forskriften som gjelder for utøvelse av de andre aktivitetene.

(3) Dersom det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for, og den ene aktiviteten er omfattet av forskriften og den andre aktiviteten er omfattet av anskaffelsesforskriften, skal kontrakten inngås etter reglene i anskaffelsesforskriften. Forskriften gjelder likevel når ytelsen som er omfattet av forskriften overstiger EØS-terskelverdien i § 5-1, mens ytelsen som er omfattet av anskaffelsesforskriften, ikke overstiger EØS-terskelverdiene i den forskriftens § 5-3.

(4) Dersom det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for, og den ene aktiviteten er omfattet av forskriften og den andre aktiviteten verken er omfattet av forskriften, anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften, skal kontrakten inngås etter reglene i forskriften.

(5) Dersom en blandet kontrakt som nevnt i første ledd inneholder forsvars- eller sikkerhetslementer, gjelder i stedet § 6-5.

§ 6-5. Blandede anskaffelser som delvis er omfattet av forskriften og delvis inneholder forsvars- eller sikkerhetslementer

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte og som delvis er omfattet av forskriften og delvis inneholder forsvars- eller sikkerhetslementer, kan velge å inngå

- a) separate kontrakter etter reglene som gjelder for den enkelte kontrakt, eller
- b) en blandet kontrakt.

(2) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser knyttet til utøvelsen av flere aktiviteter der den ene aktiviteten er omfattet av forskriften og den andre aktiviteten vedrører forsvars- og sikkerhetslementer, kan inngå en blandet kontrakt.

(3) Valget om ikke å skille ytelsene fra hverandre i en blandet kontrakt etter første eller annet ledd skal være objektivt begrunnet og ikke tas med sikte på å unnta kontrakten fra forskriften eller forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser.

(4) Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for blandede kontrakter som nevnt i første ledd, blandede kontrakter om slike ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte og blandede kontrakter etter annet ledd, og som delvis er omfattet av EØS-avtalen artikkel 123.

(5) Oppdragsgiveren kan velge om reglene i forskriften eller forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser skal gjelde for blandede kontrakter som nevnt i første ledd, blandede kontrakter om slike ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte og blandede kontrakter etter annet ledd, og som delvis er omfattet av forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser. Dette gjelder likevel ikke når annet ledd gjelder.

Kapittel 7. Fellesbestemmelser

§ 7-1. Dokumentasjonsplikt

(1) Oppdragsgiveren skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen.

(2) Oppdragsgiveren skal oppbevare kontrakten gjennom hele kontraktsperioden.

§ 7-2. Taushetsplikt

(1) Ved gjennomføringen av en anskaffelse som er omfattet av forskriften, gjelder reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven. For oppdragsgivere som ikke er omfattet av forvaltningsloven, gjelder forvaltningsloven § 13 tilsvarende.

(2) Oppdragsgiveren kan stille krav til leverandørene om å beskytte informasjon av fortrolig karakter som gjøres tilgjengelig for dem i forbindelse med en anskaffelse.

§ 7-3. *Habilitet*

(1) Ved gjennomføringen av en anskaffelse som er omfattet av forskriften, gjelder reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 til § 10 og kommuneloven § 40 nr. 3. For oppdragsgivere som ikke er omfattet av forvaltningsloven, gjelder forvaltningsloven § 6 til § 10 tilsvarende.

(2) Oppdragsgiveren skal treffe egnede tiltak for å forebygge, identifisere og avhjelpe tilfeller av inhabilitet.

§ 7-4. *Fristberegning*

Alle frister skal beregnes i samsvar med forskrift om tidsfrister i EØS-avtalen.

§ 7-5. *Språkkrav*

Oppdragsgiveren kan utforme alle dokumenter på norsk, og kan kreve at leverandøren utformer tilbudene og andre dokumenter på norsk.

§ 7-6. *Minimering av miljøbelastning*

Oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektas minimum 30 prosent.

0 Tilføyd ved forskrift 20 april 2017 nr. 484 (i kraft 1 mai 2017).

Del II. Anskaffelser over EØS-terskelverdien

Kapittel 8. Planlegging og gjennomføring av konkurransen

§ 8-1. *Generelle prosedyreregler*

(1) Oppdragsgiveren skal fastsette regler for hvordan konkurransen skal gjennomføres, inkludert en veiledende tidsplan, i anskaffelsesdokumentene.

(2) Oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen på en måte som innebærer at leverandørene behandles likt og gis mulighet til å bli kjent med de forhold oppdragsgiveren vil vektlegge ved valg av leverandører til å delta i konkurransen og ved valg av tilbud.

(3) Oppdragsgiveren kan fastsette en grense for antallet leverandører som skal velges ut til å gi tilbud. Oppdragsgiveren skal fastsette objektive og ikke-diskriminerende kriterier eller regler for utvelgelsen. Oppdragsgiveren skal velge ut et antall leverandører som er tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse.

(4) Oppdragsgiveren kan forhandle med leverandørene om alle sider ved tilbudene. Det er ikke tillatt å foreta endringer som medfører at anskaffelsen blir avgjørende forskjellig fra beskrivelsen i anskaffelsesdokumentene.

§ 8-2. *Konkurransegrunnlaget*

(1) Oppdragsgiveren skal utarbeide et konkurransegrunnlag, med mindre kunngjøringen inneholder opplysningene som er angitt i annet ledd.

(2) Konkurransesgrunnlaget skal inneholde følgende opplysninger med mindre de allerede er tilstrekkelig beskrevet i kunngjøringen:

- a) hva som skal anskaffes
- b) hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
- c) hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen
- d) hvilke krav som gjelder for innholdet i og utformingen av en forespørsel om å delta i konkurransen
- e) andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av en forespørsel om å delta i konkurransen.

(3) Oppdragsgiveren har risikoen for uklarheter i konkurransegrunnlaget.

(4) Oppdragsgiveren skal gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget fra den dagen konkurransen er kunngjort i TED-databasen. Kunngjøringen skal inneholde internettadressen der konkurransegrunnlaget er tilgjengelig.

(5) Dersom oppdragsgiveren ikke kan gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til deler av konkurransegrunnlaget av grunner som angitt i § 10-4, skal han angi i kunngjøringen hvordan leverandørene kan få tilgang til dokumentene. Oppdragsgiveren skal i så fall forlenge tilbudsfristen.

(6) Dersom oppdragsgiveren ikke kan gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til deler av konkurransegrunnlaget fordi det inneholder opplysninger av fortrolig karakter jf. § 7-2 annet ledd, skal han i kunngjøringen angi hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre opplysningenes fortrolighet, og hvordan leverandørene kan få tilgang til dokumentene. Oppdragsgiveren skal i så fall forlenge tilbudsfristen.

(7) På forespørsel fra en leverandør skal oppdragsgiveren gi supplerende opplysninger om konkurransegrunnlaget senest seks dager før tilbudsfristens utløp, forutsatt at leverandøren har bedt om dem i tilstrekkelig tid i forkant. Opplysninger som gis på forespørsel fra en leverandør, skal sendes til samtlige leverandører som deltar i konkurransen.

(8) Oppdragsgiveren skal sende eventuelle endringer i konkurransegrunnlaget til samtlige leverandører som deltar i konkurransen. Dersom slike endringer også innebærer endringer av opplysningene i kunngjøringen, skal oppdragsgiveren kunngjøre endringene i samsvar med § 9-1.

§ 8-3. Kravspesifikasjoner

(1) Kravspesifikasjonene skal angi kravene som stilles til egenskapene til tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som konsesjonskontrakten gjelder, i form av tekniske eller funksjonelle krav.

(2) Kravene skal ha tilknytning til leveransen og stå i forhold til anskaffelsens formål og verdi. De kan vise til alle sider av og trinn i livssyklusen til tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

(3) Kravene kan ikke vise til bestemte fabrikater, prosesser, varemerker, patenter eller typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som fører til at visse leverandører eller produkter favoriseres eller utelukkes. En slik henvisning er likevel tillatt dersom

- a) det er nødvendig ut fra anskaffelsens formål, eller
- b) det ikke er mulig for oppdragsgiveren å beskrive anskaffelsen tilstrekkelig presist og forståelig på en annen måte. Henvisningen skal følges av uttrykket «eller tilsvarende».

(4) Oppdragsgiveren kan ikke avvise et tilbud med den begrunnelsen at de tilbudte tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene ikke oppfyller kravspesifikasjonene, dersom leverandøren på en egnet måte påviser i tilbudet at de foreslåtte løsningene oppfyller kravene.

§ 8-4. Kvalifikasjonskrav og dokumentasjon

- (1) Oppdragsgiveren kan stille krav til leverandørens kvalifikasjoner, inkludert krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner.
- (2) Kravene skal ha tilknytning til og stå i forhold til leveransen og være relevante for å sikre at leverandøren har kvalifikasjonene til å utføre konsesjonskontrakten.
- (3) Oppdragsgiveren skal angi kvalifikasjonskravene sammen med de tilhørende dokumentasjonskravene i kunngjøringen. Oppdragsgiveren kan godta egenerklæringer som dokumentasjon.

§ 8-5. *Krav til leverandørens organisering*

- (1) Oppdragsgiveren kan ikke avvise en leverandør med den begrunnelsen at leverandøren enten må være en fysisk eller juridisk person etter norsk lovgivning, dersom leverandøren har rett til å levere ytelsene etter lovgivningen i den staten han er etablert.
- (2) Oppdragsgiveren kan kreve at en leverandør som er en juridisk person, oppgir navn og faglige kvalifikasjoner til personene som skal være ansvarlige for å utføre konsesjonskontrakten. Opplysningene skal gis i forespørselen om å delta i konkurransen eller i tilbudet.

§ 8-6. *Konsesjonskontrakter som reserveres for virksomheter med funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer*

Oppdragsgiveren kan begrense konkurransen til virksomheter eller programmer som har som hovedformål å integrere funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer i arbeidslivet. Dette gjelder bare når minst 30 prosent av de ansatte i virksomheten eller programmet har en funksjonshemming eller er vanskeligstilt. Dersom oppdragsgiveren bruker denne muligheten, skal han angi dette i kunngjøringen.

§ 8-7. *Støtte fra andre virksomheter*

- (1) En leverandør kan for en bestemt konsesjonskontrakt støtte seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner. Dette gjelder uavhengig av den rettslige forbindelsen mellom dem.
- (2) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter, skal han dokumentere at han råder over de nødvendige ressursene gjennom hele konsesjonskontraktens varighet, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring fra disse virksomhetene.
- (3) Oppdragsgiveren skal kontrollere om virksomhetene som leverandøren støtter seg på, oppfyller de relevante kvalifikasjonskravene, og at det for øvrig ikke foreligger grunner for avvisning. Oppdragsgiveren skal avvise leverandøren dersom en slik virksomhet ikke oppfyller de relevante kvalifikasjonskravene eller er i en situasjon som nevnt i § 11-2 første ledd bokstav b eller c. Oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d skal også avvise en leverandør dersom en slik virksomhet er i en situasjon som nevnt i § 11-2 fjerde ledd. Oppdragsgiveren kan avvise leverandøren dersom en slik virksomhet er i en situasjon som nevnt i § 11-2 annet eller tredje ledd.
- (4) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet, kan oppdragsgiveren kreve at de er solidarisk ansvarlige for utførelsen av konsesjonskontrakten.
- (5) Leverandører som deltar i fellesskap, jf. § 8-8, kan støtte seg på kapasiteten til deltakerne i fellesskapet samt andre virksomheter.

§ 8-8. *Krav til leverandører som deltar i fellesskap*

(1) Flere leverandører kan delta i konkurransen i fellesskap. Oppdragsgiveren kan bare kreve at slike fellesskap etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakten er inngått og bare så langt det er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende utførelse av konsesjonskontrakten.

(2) Oppdragsgiveren kan stille egne kontraktsvilkår for fellesskapet dersom de er objektivt begrunnet og forholdsmessige.

(3) Oppdragsgiveren kan presisere hvordan krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner vil bli anvendt på fellesskapet. Presiseringen skal være objektivt begrunnet og forholdsmessig.

§ 8-9. Tildelingskriterier

(1) Oppdragsgiveren skal velge tilbud på grunnlag av objektive tildelingskriterier som skal angis i prioritert rekkefølge i anskaffelsesdokumentene.

(2) Tildelingskriteriene skal ha tilknytning til leveransen. Slike kriterier kan for eksempel være pris, kvalitet, miljø, sosiale hensyn og innovasjon. Tildelingskriteriene skal ikke være så skjønnspregede at de gir oppdragsgiveren en ubegrenset valgfrihet.

(3) Oppdragsgiveren skal angi krav til dokumentasjon for hvert tildelingskriterium.

§ 8-10. Valg av tilbud ved mottak av en innovativ løsning

(1) Dersom oppdragsgiveren mottar et tilbud som inneholder en innovativ løsning med en usedvanlig god funksjonell ytelse som en aktsom oppdragsgiver ikke kunne ha forutsett, kan han endre den prioriterte rekkefølgen av tildelingskriteriene for å ta i betraktning den innovative løsningen.

(2) Dersom oppdragsgiveren endrer den prioriterte rekkefølgen, skal han informere alle leverandørene som har gitt tilbud, og sende dem en invitasjon til å gi nytt tilbud innen en frist i samsvar med § 8-14 tredje ledd. Oppdragsgiveren skal kunngjøre konkurransen på nytt i samsvar med minimumsfristen i § 8-14 annet ledd dersom han har publisert tildelingskriteriene samtidig med kunngjøringen av konkurransen. Endringen skal ikke føre til at leverandørene forskjellsbehandles.

§ 8-11. Kontraktsvilkår

(1) Oppdragsgiveren kan fastsette kontraktsvilkår, for eksempel om økonomi, innovasjon, miljø, sysselsetting og sosiale hensyn. Kontraktsvilkårene skal ha tilknytning til leveransen og fremgå av anskaffelsesdokumentene. Der det finnes fremforhandlede og balanserte kontraktsstandarder, skal oppdragsgiveren som hovedregel bruke disse.

(2) Oppdragsgiveren kan fastsette endringsklausuler, for eksempel en prisindeksklausuler eller opsjoner. Endringsklausulene skal angis i anskaffelsesdokumentene, og det skal fremgå klart hvilke endringer oppdragsgiveren kan foreta, i hvilket omfang og på hvilke vilkår. Endringsklausulene kan ikke åpne for at anskaffelsens overordnede karakter blir endret.

§ 8-12. Kontraktslengde

(1) Oppdragsgiveren skal fastsette kontraktslengden på grunnlag av tjenestens eller bygge- og anleggsarbeidets art, omfang og kompleksitet.

(2) Dersom oppdragsgiveren fastsetter en kontraktslengde på mer enn fem år, må lengden ikke overstige den tiden som anses nødvendig for at leverandørene skal ha muligheten til å tjene inn sine investeringer og oppnå en rimelig avkastning. Ved beregningen av kontraktslengden skal oppdragsgiveren ta hensyn til etablerings- og driftskostnader og andre investeringer knyttet til kontraktsoppfyllelsen.

(3) Oppdragsgiveren kan ikke inngå tidsubegrensede konsesjonskontrakter.

§ 8-13. *Bruk av underleverandører*

(1) Oppdragsgiveren kan kreve at leverandøren angir i tilbudet hvilke deler av konsesjonskontrakten han planlegger at underleverandører skal utføre, og hvilke underleverandører han planlegger å bruke. Bruk av underleverandører har ikke betydning for leverandørens kontraktsansvar overfor oppdragsgiveren.

(2) Oppdragsgiveren kan, før kontraktsoppstart, fastsette i kontrakten at leverandøren skal gi kontaktopplysninger til og opplysninger om hvem som har signaturrett for underleverandørene. Oppdragsgiveren kan også stille krav om å bli informert om endringer i slike opplysninger i kontraktsperioden, inkludert opplysninger om nye underleverandører.

(3) Ved anskaffelser av tjenester som skal leveres på steder som er under oppdragsgiverens direkte tilsyn, og bygge- og anleggsarbeider, skal oppdragsgiveren kreve slike opplysninger som nevnt i annet ledd for underleverandørene som har kontrakt direkte med leverandøren, og som skal delta i utførelsen av tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

§ 8-14. *Frister for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud*

(1) Ved fastsettelsen av frister for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud skal oppdragsgiveren ta hensyn til konsesjonskontraktens kompleksitet og tiden det tar for leverandørene å utarbeide forespørsler og tilbud.

(2) Fristen for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud skal være minst 25 dager regnet fra den dagen den alminnelige kunngjøringen sendes til TED-databasen. Dersom oppdragsgiveren ikke krever at tilbudene skal leveres elektronisk, skal tilbudsfristen være minst 30 dager.

(3) I konkurranser hvor bare leverandørene som blir invitert av oppdragsgiveren, kan gi tilbud, skal fristen for mottak av det første tilbudet være minst 22 dager regnet fra den dagen oppdragsgiveren sender invitasjonen til å gi tilbud.

(4) Oppdragsgiveren skal sette en frist som er forholdsmessig lenger enn minimumsfristene i annet og tredje ledd, dersom forespørslene om å delta i konkurransen eller tilbudene bare kan utarbeides etter en befaring eller gjennomgang av anskaffelsesdokumentene på stedet.

§ 8-15. *Tilbudet*

(1) Tilbudet skal være skriftlig og bindende.

(2) Leverandøren har risikoen for uklarheter i tilbudet.

Kapittel 9. Kunngjøring

§ 9-1. *Fremgangsmåte ved kunngjøring*

- (1) Oppdragsgiveren skal publisere alle kunngjøringer i Doffin i samsvar med skjemaer som er fastsatt av departementet. Doffin vidresender kunngjøringene til TED-databasen.
- (2) Oppdragsgiveren skal utarbeide kunngjøringene på norsk og ett av de offisielle EU-språkene. Oppdragsgiveren kan bruke oversettelsestjenesten til Doffin. Det er bare kunngjøringene på EU-språket som er autentisk.
- (3) En kunngjøring som ikke er i samsvar med kapittel 9, § 8-14 eller kunngjørings skjemaene, kan avvises av Doffin.
- (4) Oppdragsgiveren skal kunne dokumentere når kunngjøringen sendes TED-databasen.
- (5) Kunngjøringen eller opplysningene i den skal ikke publiseres i Doffin eller på annen måte gjøres kjent før den dagen den publiseres i TED-databasen, med mindre TED-databasen ikke har publisert innen 48 timer etter at oppdragsgiveren har mottatt bekreftelsen på mottak av kunngjøringen.

§ 9-2. Kunngjøring av konkurranse

- (1) Oppdragsgiveren som skal inngå en konsesjonskontrakt, skal kunngjøre konkurransen.
- (2) Plikten til å kunngjøre konkurransen gjelder ikke dersom
  - a) konsesjonskontrakten gjelder en ytelse som bare en bestemt leverandør kan levere fordi
    1. formålet er å skape eller anskaffe et unikt kunstnerisk verk eller en unik kunstnerisk fremføring,
    2. konkurranse er umulig av tekniske årsaker eller
    3. leverandøren har en enerett, inkludert immaterielle rettigheter.Nr. 2 og 3 gjelder bare når det ikke foreligger rimelige alternativer og den manglende konkurransen ikke skyldes at oppdragsgiveren har tilpasset anskaffelsesdokumentene til en bestemt leverandør; eller
  - b) oppdragsgiveren i en forutgående konkurranse ikke mottok forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud. Det samme gjelder dersom oppdragsgiveren bare mottok forespørsler eller tilbud som skulle eller kunne avvises etter § 11-2, eller bare mottok tilbud som åpenbart ikke oppfylte oppdragsgiverens behov eller krav som følge av vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene. Oppdragsgiveren kan ikke foreta vesentlige endringer i kravene til ytelsen eller kontraktsvilkårene.

§ 9-3. Intensjonskunngjøring

Dersom oppdragsgiveren mener at han har hjemmel til å inngå en konsesjonskontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 9-2, kan han etter at valget av leverandør er besluttet, kunngjøre at konsesjonskontrakten vil bli inngått ved å publisere en intensjonskunngjøring.

§ 9-4. Kunngjøring av kontraktsinngåelse

Når oppdragsgiveren har inngått en konsesjonskontrakt, skal han kunngjøre kontraktsinngåelsen snarest og senest 30 dager etter at konsesjonskontrakten ble inngått.

Kapittel 10. Kommunikasjon

§ 10-1. Krav om bruk av elektronisk kommunikasjon

- (1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom oppdragsgiveren og leverandørene skal skje skriftlig ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler etter reglene i dette kapitlet.

(2) Muntlig kommunikasjon kan likevel brukes, unntatt i forbindelse med utveksling av anskaffelsesdokumentene, forespørsler om å delta i konkurransen, bekreftelser av interesse og tilbud. Muntlig kommunikasjon skal dokumenteres i tilstrekkelig grad, for eksempel i form av et skriftlig referat eller sammendrag av hovedelementene i kommunikasjonen eller ved lydopptak. Oppdragsgiveren skal tilpasse omfanget av dokumentasjonen til den betydningen innholdet i den muntlige kommunikasjonen kan ha for forståelsen av anskaffelsesdokumentene.

§ 10-2. Generelle krav til verktøy og løsninger som brukes til elektronisk kommunikasjon

(1) Verktøy og løsninger som brukes til elektronisk kommunikasjon, skal være ikke-diskriminerende og alminnelig tilgjengelige og ikke begrense leverandørenes muligheter for å delta i konkurransen. De skal også kunne fungere sammen med alminnelig brukte IKT-produkter.

(2) Spesifikasjoner og andre opplysninger som er nødvendige for å kunne levere forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud elektronisk, inkludert opplysninger om kryptering og tidsstempling, skal være tilgjengelige for alle leverandørene.

(3) Oppdragsgiveren kan kreve bruk av bestemte verktøy og løsninger som ikke er alminnelig tilgjengelige, dersom de er nødvendige for å utveksle relevante dokumenter. Oppdragsgiveren skal i så fall tilby alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsmåter. Oppdragsgiveren anses å ha tilbudt tilfredsstillende alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsmåter dersom han

- a) gir gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til de aktuelle verktøyene og løsningene fra kunngjøringstidspunktet eller den dagen han sender invitasjonen til å bekrefte interessen. Oppdragsgiveren skal angi internettdressen hvor verktøyene og løsningene er tilgjengelige, i kunngjøringen eller invitasjonen;
- b) gir leverandørene muligheten til å delta i konkurransen ved bruk av midlertidige passord eller andre midlertidige adgangstegn som han gratis stiller til disposisjon for leverandørene. Oppdragsgiveren er likevel ikke forpliktet til å gi en slik tilgang dersom leverandøren selv er skyld i at han ikke får tilgang; eller
- c) tilbyr en alternativ kanal eller oppfyllelsmåte for å gi tilbud elektronisk.

§ 10-3. Krav til mottak og oppbevaring av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud mv.

(1) Oppdragsgiveren skal sikre at forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud holdes fortrolig, og at innholdet beskyttes mot endringer og uautorisert innsyn under overføring og lagring.

(2) Ingen skal ha tilgang til innholdet i forespørslene om å delta i konkurransen eller i tilbudene før fristen for mottak har løpt ut. Bare autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoen for åpning av forespørslene eller tilbudene.

(3) Bare autoriserte personer skal ha tilgang til de mottatte opplysningene.

(4) Tidspunktet for mottak og åpning av forespørslene om delta i konkurransen og tilbudene skal kunne fastslås nøyaktig.

(5) Oppdragsgiveren skal i tilfredsstillende grad sikre at overtredelser eller forsøk på overtredelser av denne bestemmelsen klart kan spores.

§ 10-4. Unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon

(1) Oppdragsgiveren er ikke forpliktet til å kreve bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler dersom

- a) anskaffelsens art innebærer at bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler ville kreve særlige verktøy, løsninger eller filformater som ikke er alminnelig tilgjengelige eller ikke kan behandles av alminnelig tilgjengelig programvare, og oppdragsgiveren ikke kan tilby alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsmåter som nevnt i § 10-2 tredje ledd

- b) de filformatene som ville vært egnet for utformingen av tilbudene, ikke kan behandles av åpen eller alminnelig tilgjengelig programvare, eller er omfattet av en lisensordning og ikke kan lastes ned av oppdragsgiveren eller gjøres tilgjengelig over internett eller på en annen lett tilgjengelig måte
- c) opplysningene som skal utveksles, forventes å være av en slik art eller et slikt format at bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler ville kreve særlig utstyr som ikke er alminnelig tilgjengelig for oppdragsgiveren.

(2) Oppdragsgiveren er heller ikke forpliktet til å kreve bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler til levering av fysiske modeller eller skalamodeller som ikke kan leveres ved hjelp av elektroniske kommunikasjonsmidler.

(3) Oppdragsgiveren kan ikke tillate bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler hvis det er nødvendig å bruke andre kommunikasjonsmidler

- a) som følge av sikkerhetsbrudd i den elektroniske kommunikasjonsløsningen, eller
- b) fordi sensitive opplysninger ikke kan beskyttes på tilfredsstillende måte ved bruk av elektroniske verktøy og løsninger som er alminnelig tilgjengelig for leverandørene, eller som kan gjøres tilgjengelig på en alternativ måte som nevnt i § 10-2 tredje ledd.

(4) Dersom oppdragsgiveren ikke krever bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler, skal det brukes ordinær postgang eller andre egnede forsendelsesmåter, eventuelt kombinert med elektroniske hjelpemidler.

§ 10-5. *Bruk av elektroniske signaturer mv.*

(1) Oppdragsgiveren kan ikke kreve at leverandørene skal bruke elektronisk signatur eller elektroniske identifikasjonsbevis for å få tilgang til konkurransegrunnlaget eller for å melde sin interesse.

(2) Oppdragsgiveren kan kreve at leverandørene ved levering av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud bruker løsninger som gir tilfredsstillende sikkerhet for at han kan sannsynliggjøre hvilken leverandør som har levert den enkelte forespørselen og det enkelte tilbudet, og knytte avsenderen til innholdet. Oppdragsgiveren kan kreve bruk av

- a) elektronisk signatur
- b) elektronisk segl
- c) elektronisk identitetsbevis eller midlertidige adgangstegn dersom det brukes en tredjeparts innsendingsløsning som støtter dette og kan knytte avsenderen til innholdet i forespørselen eller tilbudet.

(3) Oppdragsgiveren skal i konkurransegrunnlaget angi kravene til sikkerhetsnivå for elektronisk signatur, elektronisk segl, elektronisk identitetsbevis og øvrige sikkerhetstiltak ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler. Sikkerhetsnivået skal ikke være høyere enn det som er nødvendig av hensyn til relevante risikofaktorer.

(4) Når oppdragsgiveren krever bruk av elektronisk signatur, skal han godta avanserte elektroniske signaturer som er understøttet av et kvalifisert sertifikat som er utstedt av et organ som er oppført på en liste over registrerte sertifikatutstedere i henhold til EU-kommisjonens beslutning 2009/767/EF.

(5) Oppdragsgiveren kan etter en risikovurdering kreve bruk av avansert elektronisk signatur. Når oppdragsgiveren krever bruk av slik signatur eller elektronisk segl, skal kravene til formater for signatur eller segl være basert på formater som er fastsatt i EU-kommisjonens beslutning 2011/130/EU. Oppdragsgiveren skal iverksette de tiltakene som er nødvendige for å kunne behandle formatene teknisk. Oppdragsgiver kan velge å godta andre formater for signaturer og segl som han er i stand til å validere på grunnlag av opplysninger i signaturen, seglet eller tilknyttet informasjon.

(6) Departementet kan fastsette nærmere regler om bruk av elektronisk signatur, elektronisk segl, elektroniske identitetsbevis, tredjeparts innsendingsløsninger og øvrige sikkerhetstiltak ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler.

Kapittel 11. Avvisning

Avvisning på grunn av formale feil

§ 11-1. Avvisning på grunn av formale feil

- (1) Oppdragsgiveren skal avvise en leverandør eller et tilbud
  - a) når tilbudet ikke er mottatt innen tilbudsfristen
  - b) når forespørselen om å delta i konkurransen eller tilbudet er levert i strid med kravene til kommunikasjonsmiddel.
- (2) Oppdragsgiveren kan avvise en leverandør eller et tilbud
  - a) når forespørselen om å delta i konkurransen ikke er mottatt innen fristen
  - b) når forespørselen om å delta i konkurransen eller tilbudet ikke oppfyller kravene til utforming som oppdragsgiver har fastsatt.

Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren

§ 11-2. Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren

- (1) Oppdragsgiveren skal avvise en leverandør
  - a) som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene;
  - b) når det foreligger inhabilitet som oppdragsgiveren ikke kan avhjelpe med mindre inngripende tiltak, jf. § 7-3;
  - c) som har deltatt i forberedelsen av konkurransen og med dette oppnådd en urimelig konkurransefordel som ikke kan avhjelpes med mindre inngripende tiltak. Før leverandøren avvises, skal oppdragsgiveren gi ham en mulighet til å sannsynliggjøre at deltakelsen i forberedelsen ikke medfører konkurransevridning.
- (2) Oppdragsgiveren kan avvise en leverandør når han er kjent med at leverandøren er rettskraftig dømt eller har vedtatt et forelegg for følgende straffbare forhold:
  - a) deltakelse i en kriminell organisasjon
  - b) korrupsjon
  - c) bedrageri
  - d) terrorhandlinger eller straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet
  - e) hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme
  - f) barnarbeid og andre former for menneskehandel.
- (3) Oppdragsgiveren kan også avvise en leverandør, med mindre avvisningen vil være uforholdsmessig,
  - a) når oppdragsgiveren er kjent med at leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter i den staten han er etablert, eller i Norge;
  - b) som er konkurs, gjenstand for insolvensbehandling eller under avvikling, har fått tvungen gjeldsordning eller stanset forretningsførselen, har sine aktiva forvaltet av en konkursforvalter eller retten, eller er i en tilsvarende prosess;
  - c) når oppdragsgiveren kan dokumentere at leverandøren har begått alvorlige eller gjentatte brudd på bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonale regler, EØS-regler, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som angitt i vedlegg 4;
  - d) når det foreligger en interessekonflikt mellom oppdragsgiveren og leverandøren som kan ha negativ innvirkning på kontraktoppfyllelsen;
  - e) når oppdragsgiveren har klare holdepunkter for at leverandøren har inngått avtale med hensikt å vri konkurransen;
  - f) som tidligere har begått et vesentlig kontraktsbrudd i forbindelse med oppfyllelsen av en kontrakt med en oppdragsgiver som er omfattet av anskaffelsesregelverket. Dette forutsetter at bruddet har ført til heving av kontrakten, erstatning eller lignende sanksjoner;
  - g) som har gitt grovt uriktige eller misvisende opplysninger som kan få vesentlig innflytelse på oppdragsgiverens beslutninger om avvisning, utvelgelse eller tildeling, eller som har unnlatt å gi slike opplysninger;
  - h) som har forsøkt å påvirke oppdragsgiverens beslutninger eller få tilgang til fortrolige opplysninger som kan gi leverandøren en urettmessig konkurransefordel;

- i) når oppdragsgiveren kan dokumentere at leverandøren for øvrig har begått alvorlige feil som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet;
- j) når oppdragsgiveren skal inngå en konsesjonskontrakt på forsvars- og sikkerhetsområdet som definert i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 1-3 første ledd og kan dokumentere at leverandøren representerer en sikkerhetsrisiko.

(4) Oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d skal avvise en leverandør for

- a) overtredelser som nevnt i annet ledd, og
- b) overtredelser som nevnt i tredje ledd bokstav a som er slått fast ved rettskraftig dom eller endelig forvaltningsvedtak.

(5) Oppdragsgiveren kan unnlate å avvise en leverandør etter første ledd bokstav b eller c eller fjerde ledd når allmenne hensyn gjør det nødvendig å inngå konsesjonskontrakten med leverandøren.

(6) Avvisning etter denne bestemmelsen kan skje for handlinger eller unnlatelser som er foretatt både før og under konkurransen.

0 Endret ved forskrift 20 des 2016 nr. 1746 (i kraft 1 jan 2017).

§ 11-3. Identifikasjon

(1) Ved vurderingen av om en leverandør skal avvises etter § 11-2 fjerde ledd, jf. § 11-2 annet ledd, skal oppdragsgiveren sidestille feil eller overtredelser begått av en person i leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan, eller som har kompetanse til å representere, kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv.

(2) Ved vurderingen av om en leverandør kan eller skal avvises etter øvrige regler i § 11-2, kan oppdragsgiveren sidestille feil eller overtredelser begått av personer som nevnt i første ledd, med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv.

(3) Ved vurderingen av om en leverandør kan eller skal avvises etter § 11-2, kan feil eller overtredelser begått av en annen juridisk person sidestilles med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv. Avvisning i slike tilfeller skal særlig bero på en vurdering av graden av tilknytning mellom virksomhetene, inkludert personfellesskap og styrefellesskap, og omgåelsesbetraktninger.

§ 11-4. Utskiftning av underleverandører

(1) Dersom oppdragsgiveren i løpet av konkurransen blir kjent med at en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 11-2 første ledd bokstav b til c, annet ledd eller tredje ledd, kan han kreve at leverandøren skifter ut underleverandøren.

(2) Dersom en oppdragsgiver som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d, i løpet konkurransen blir kjent med at en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 11-2 fjerde ledd, skal han kreve at leverandøren skifter ut underleverandøren.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for underleverandører som leverandøren engasjerer etter at kontrakt er inngått og som er i en situasjon som nevnt i § 11-2 annet eller tredje ledd, når oppdragsgiveren har krevd dokumentasjon for slike forhold etter fjerde ledd.

(4) Oppdragsgiveren som ønsker å kontrollere om en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 11-2, kan kreve at leverandøren fremlegger dokumentasjon etter § 11-7. For underleverandører som blir engasjert etter at en konsesjonskontrakt er inngått, kan oppdragsgiver kreve at leverandøren fremlegger attester eller annen dokumentasjon i stedet for generklæringer.

(5) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til en underleverandør for å oppfylle kvalifikasjonskravene, jf. § 8-7, gjelder i stedet bestemmelsen i § 8-7 tredje ledd.

§ 11-5. Tiltak for å unngå avvisning etter § 11-2

(1) Oppdragsgiveren kan ikke avvise en leverandør etter § 11-2 annet ledd eller tredje ledd bokstav c, e, f og i, dersom leverandøren kan dokumentere å ha gjennomført følgende tiltak som viser at han likevel har den nødvendige integriteten som kontraktspart:

- a) betalt erstatning som leverandøren er pålagt for eventuelle tap som følge av forholdet, eller gitt tilsagn om slik betaling,
- b) aktivt samarbeidet med ansvarlige myndigheter for å klargjøre fakta og omstendigheter ved forholdet og
- c) truffet egnede tekniske, organisatoriske og personmessige tiltak for å forebygge gjentakelser.

(2) Ved vurderingen av om tiltakene som nevnt i første ledd er tilstrekkelige, skal oppdragsgiveren legge vekt på grovheten av og de særlige omstendighetene ved feilen eller overtredelsen. Dersom oppdragsgiveren ikke vurderer tiltakene som tilstrekkelige, skal han gi leverandøren en begrunnelse.

(3) Oppdragsgiveren kan ikke avvise en leverandør etter § 11-2 tredje ledd bokstav a dersom leverandøren har betalt skyldige beløp, inkludert renter og bøter, eller inngått en bindende betalingsavtale.

§ 11-6. Avvisningsperiode

(1) Oppdragsgiveren kan avvise en leverandør etter § 11-2 annet ledd i inntil fem år fra datoen for den rettskraftige dommen eller vedtakelsen av forelegget.

(2) Oppdragsgiveren kan avvise en leverandør etter § 11-2 tredje ledd bokstav c, e, f og i, i inntil tre år fra den relevante hendelsen.

§ 11-7. Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner

(1) Oppdragsgiveren skal godta følgende dokumentasjon som tilstrekkelig bevis for at det ikke foreligger avvisningsgrunner:

- a) vandelsattest eller et tilsvarende dokument utstedt av et kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den staten hvor leverandøren er etablert, som viser at det ikke foreligger avvisningsgrunner som nevnt i § 11-2 annet ledd
- b) attest utstedt av en kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den staten hvor leverandøren er etablert, som viser at det ikke foreligger avvisningsgrunner som nevnt i § 11-2 tredje ledd bokstav a og b.

(2) Dersom det ikke utstedes dokumenter som nevnt i første ledd i leverandørens hjemstat eller den staten hvor han er etablert, eller dersom de ikke dekker alle avvisningsgrunnene som nevnt i § 11-2 annet ledd og tredje ledd bokstav a og b, kan oppdragsgiveren godta en egenerklæring som tilstrekkelig bevis. Oppdragsgiveren kan kreve at leverandøren i stedet skal fremlegge en erklæring avgitt under ed eller en forsikring avgitt for et kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den stat hvor han er etablert, når dette er angitt i anskaffelsesdokumentene.

Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet

§ 11-8. Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet

- (1) Oppdragsgiveren skal avvise et tilbud som
  - a) ikke kan anses bindende
  - b) inneholder vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene.

- (2) Oppdragsgiveren kan avvise et tilbud som
- inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene eller uklarheter som ikke må anses ubetydelige
  - ikke oppfyller bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonale regler, EØS-regler, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som angitt i vedlegg 4
  - overstiger oppdragsgiverens budsjett som dokumentert fastsatt før iverksettelse av konkurransen
  - oppdragsgiveren for øvrig ikke kan akseptere fordi det foreligger lignende forhold som i bokstav a til c.

Fremgangsmåten ved avvisning

§ 11-9. *Fremgangsmåten ved avvisning*

- (1) Oppdragsgiveren skal ta stilling til spørsmålet om avvisning snarest mulig. Avvisning kan skje på ethvert tidspunkt i konkurransen når det viser seg at vilkårene for avvisning er oppfylt.
- (2) Oppdragsgiveren skal snarest mulig gi leverandøren en skriftlig meddelelse om avvisningen. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse.

Kapittel 12. Avslutning av konkurransen

§ 12-1. *Meddelelse om valg av leverandør og begrunnelse*

- (1) Oppdragsgiveren skal skriftlig og samtidig gi de berørte leverandørene en meddelelse om valget av leverandør før konsesjonskontrakten inngås. Oppdragsgiveren skal gi en begrunnelse for valget og angi en karenperiode i meddelelsen.
- (2) Begrunnelsen skal inneholde navnet på den valgte leverandøren og en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene.
- (3) Oppdragsgiveren kan unnta visse opplysninger fra begrunnelsen dersom utsendelse vil
- hindre håndhevelsen av regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
  - vil skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime økonomiske interesser eller
  - vil skade konkurransen mellom leverandørene.
- (4) Dersom oppdragsgiveren finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med forskriften, kan beslutningen omgjøres frem til konsesjonskontrakten er inngått.
- (5) Konsesjonskontrakten anses inngått når begge parter har signert kontrakten.

§ 12-2. *Karenperiode før inngåelse av konsesjonskontrakt*

- (1) Oppdragsgiveren kan tidligst inngå en konsesjonskontrakt etter utløpet av en karenperiode som er fastsatt av oppdragsgiver. Karenperioden skal være minst 10 dager regnet fra dagen etter at meddelelsen om valget av leverandør er sendt. Dersom oppdragsgiveren har gjort unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon, skal karenperioden være minst 15 dager.
- (2) Kravet om karenperiode gjelder ikke når oppdragsgiveren ikke har plikt til å kunngjøre konkurransen, jf. § 9-2 annet ledd, eller når den valgte leverandøren er den eneste berørte leverandøren.

§ 12-3. *Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå konsesjonskontrakt*

- (1) Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgiverens valg av leverandør, suspenderes oppdragsgiverens adgang til å inngå konsesjonskontrakten
  - a) når oppdragsgiveren har fastsatt en karenperiode etter § 12-2 første ledd og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karenperioden, eller
  - b) når oppdragsgiveren har publisert en intensjonskunngjøring etter § 9-3 og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.
- (2) Suspensjonen inntreer når begjæringen er forkynt for oppdragsgiveren. Oppdragsgiveren informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.
- (3) Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelse, beramme muntlige forhandlinger til behandlingen av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.
- (4) Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karenperioden eller etter ti dager regnet fra dagen etter datoen for intensjonskunngjøringen.
- (5) Det inntreer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse.

§ 12-4. Avlysning av konkurransen

- (1) Oppdragsgiveren kan avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning dersom det foreligger en saklig grunn.
- (2) Oppdragsgiveren skal snarest mulig gi leverandørene en skriftlig meddelelse om avlysningen. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse og eventuelle opplysninger om at han vil gjennomføre en ny konkurranse om den samme anskaffelsen.

Kapittel 13. Endringer i konsesjonskontrakten og oppsigelse

§ 13-1. Endringer som er tillatt

- (1) Oppdragsgiveren kan foreta følgende endringer i en konsesjonskontrakt uten å gjennomføre en ny konkurranse etter forskriften:
  - a) endringer som foretas etter en endringsklausul som nevnt i § 8-11 annet ledd;
  - b) endringer som gir en prisøkning som er lavere enn
    1. terskelverdiene i § 5-1, og
    2. 10 prosent av den opprinnelige kontraktsverdien.

Dette gjelder bare når anskaffelsens overordnede karakter ikke blir endret. Dersom det foretas flere endringer etter hverandre, skal prisøkningen beregnes på grunnlag av den samlede prisøkningen som følge av alle endringene;
  - c) endringer som gjelder nødvendige tilleggsleveranser som ikke inngikk i den opprinnelige konsesjonskontrakten.

Dette gjelder bare når:

    1. skifte av leverandøren ikke kan skje av tekniske eller økonomiske grunner, for eksempel fordi tilleggsleveransene må kunne erstatte eller være kompatible med eksisterende utstyr, software, tjenester eller installasjoner som ble anskaffet ved den opprinnelige konsesjonskontrakten, og
    2. skifte av leverandøren vil føre til betydelige vanskeligheter eller vesentlige ekstrakostnader for oppdragsgiveren;
  - d) endringer som er nødvendige som følge av omstendigheter som en aktsom oppdragsgiver ikke kunne forutse. Dette gjelder bare når anskaffelsens overordnede karakter ikke blir endret;
  - e) endringer som gjelder skifte av leverandøren ved at en ny leverandør helt eller delvis trer inn i den eksisterende leverandørens rettigheter og plikter som følge av en omstrukturering, for eksempel ved overtakelse, fusjon, oppkjøp eller konkurs. Dette gjelder bare når
    1. den nye leverandøren oppfyller de opprinnelige kvalifikasjonskravene,

2. det ikke foretas andre vesentlige endringer i konsesjonskontrakten og
  3. skiftet av leverandør ikke skjer for å omgå forskriften;
- f) endringer, uavhengig av verdi, som ikke er vesentlige, jf. § 13-2.

(2) Når oppdragsgivere som nevnt i § 1-3 første ledd bokstav a til d inngår konsesjonskontrakter som ikke er knyttet til en forsyningsaktivitet, må prisøkningen ved endringer som nevnt i første ledd bokstav c og d ikke overstige 50 prosent av den opprinnelige kontraktsverdien. Dersom det foretas flere endringer etter hverandre, gjelder denne begrensningen for hver enkelt endring. Slike endringer må ikke foretas for å omgå forskriften.

(3) Dersom konsesjonskontrakten inneholder en prisindeksklausul, skal prisøkningen som følge av endringer etter første ledd bokstav b til d beregnes med utgangspunkt i den justerte prisen. Dersom konsesjonskontrakten ikke inneholder en prisindeksklausul, skal prisøkningen beregnes etter konsumprisindeksen.

(4) Oppdragsgiveren skal kunngjøre endringer som nevnt i første ledd bokstav c og d etter § 9-1.

§ 13-2. Vesentlige endringer

En endring er ikke tillatt etter § 13-1 første ledd bokstav f dersom den fører til at innholdet i konsesjonskontrakten blir vesentlig forskjellig fra den opprinnelige konsesjonskontrakten. En endring er alltid vesentlig dersom den

- a) gjelder nye betingelser som, dersom de hadde vært en del av den opprinnelige konkurransen, ville ha ført til at andre leverandører potensielt kunne ha deltatt, eller at oppdragsgiveren kunne tildelt konsesjonskontrakten til en annen leverandør,
- b) endrer konsesjonskontraktens økonomiske balanse til fordel for leverandøren,
- c) utvider konsesjonskontraktens omfang betydelig eller
- d) gjelder skifte av leverandøren i andre tilfeller enn dem som er nevnt i § 13-1 første ledd bokstav e.

§ 13-3. Oppsigelse i særlige tilfeller

Oppdragsgiveren kan si opp en konsesjonskontrakt dersom

- a) det er foretatt vesentlige endringer i konsesjonskontrakten som krever at oppdragsgiveren gjennomfører en ny konkurranse, jf. § 13-2,
- b) leverandøren på tidspunktet for tildeling av konsesjonskontrakten var i en situasjon som nevnt i § 11-2 annet ledd eller
- c) EFTA-domstolen har slått fast at oppdragsgiveren har begått et brudd på EØS-avtalen som innebærer at oppdragsgiveren ikke skulle ha inngått konsesjonskontrakten med den valgte leverandøren.

Del III. Anskaffelser av særlige tjenester og helse- og sosialtjenester

Kapittel 14. Anskaffelser av særlige tjenester og helse- og sosialtjenester

§ 14-1. Gjennomføring av konkurransen

(1) Oppdragsgiveren skal fastsette hvordan konkurransen skal gjennomføres i anskaffelsesdokumentene.

(2) Oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen på en måte som innebærer at leverandørene behandles likt og gis mulighet til å bli kjent med de forholdene oppdragsgiveren vil vektlegge ved valg av leverandører til å delta i konkurransen og ved valg av tilbud.

(3) Oppdragsgiveren kan ta i betraktning særtrekkene ved ytelsen ved gjennomføringen av anskaffelsen, inkludert ved fastsettelsen av kravene til ytelsen, kontraktsvilkårene, kvalifikasjonskravene og tildelingskriteriene. Dette gjelder spesielt brukerens behov for kvalitet, kontinuitet, universell utforming, akseptable priser, tilgjengelighet og et helhetlig tjenestetilbud, kompetanse og erfaring, brukermedvirkning, ivaretagelse av brukerens integritet, mestring og deltakelse i samfunnet og mobilisering av ressurser i brukerens nærmiljø. Oppdragsgiveren kan også vektlegge sine behov for mangfold, kontinuitet og innovasjon.

(4) Oppdragsgiveren kan tildele kontrakter ved brukervalg. Brukervalg skal i så fall være det eneste tildelingskriteriet.

(5) Oppdragsgiveren kan inngå langvarige konsesjonskontrakter, dersom det er nødvendig på grunn av brukernes behov, kontraktens formål, investeringskostnader eller andre relevante grunner. Oppdragsgiveren kan inngå løpende konsesjonskontrakter med oppsigelsesadgang.

(6) Kapittel 10 om kommunikasjon gjelder tilsvarende.

§ 14-1a. Kontrakter som reserveres for ideelle organisasjoner

(1) Oppdragsgivere kan reservere retten til å delta i konkurranser om helse- og sosialtjenester (som angitt i vedlegg 3) til ideelle organisasjoner dersom reservasjonen bidrar til å oppnå sosiale mål, fellesskapets beste og budsjettmessig effektivitet.

(2) Ideelle organisasjoner har ikke avkastning på egenkapital som hovedformål. De arbeider utelukkende for et sosialt formål for fellesskapets beste, og reinvesterer eventuelt overskudd i aktivitet som oppfyller organisasjonens sosiale formål. En ideell organisasjon kan i begrenset omfang drive kommersiell aktivitet som støtter opp om virksomhetens sosiale formål.

(3) Kunngjøringen av konkurransen skal vise til denne bestemmelsen.

0 Tilføyd ved forskrift 13 feb 2020 nr. 159 (i kraft 19 feb 2020).

§ 14-2. Konsesjonskontrakter som reserveres for virksomheter med funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer

Oppdragsgiveren kan begrense konkurransen til virksomheter eller programmer som har som hovedformål å integrere funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer i arbeidslivet. Dette gjelder bare når minst 30 prosent av de ansatte i virksomheten eller programmet har en funksjonshemming eller er vanskeligstilte. Dersom oppdragsgiveren bruker denne muligheten, skal han angi dette i kunngjøringen.

§ 14-3. Kunngjøring av konkurranse og kontraktsinngåelse

(1) Oppdragsgiver som skal inngå en konsesjonskontrakt, skal kunngjøre konkurransen i samsvar med § 9-1.

(2) Kunngjøringsplikten gjelder ikke når vilkårene i § 9-2 annet ledd er oppfylt.

(3) Når oppdragsgiveren har inngått en konsesjonskontrakt, skal han kunngjøre kontraktsinngåelsen etter § 9-1 og § 9-4.

§ 14-4. Intensjonskunngjøring

Dersom oppdragsgiveren mener at han har hjemmel til å inngå en konsesjonskontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 14-3, kan han etter at valget av leverandør er besluttet, kunngjøre at konsesjonskontrakten vil bli inngått ved å publisere en intensjonskunngjøring, i samsvar med § 9-1.

§ 14-5. Meddelelse om valg av leverandør og begrunnelse for valget

- (1) Oppdragsgiveren skal skriftlig og samtidig gi berørte leverandører en meddelelse om valget av leverandør før konsesjonskontrakten inngås. Oppdragsgiver skal gi en begrunnelse for valget og angi karenperioden i meddelelsen.
- (2) Begrunnelsen skal inneholde navnet på den valgte leverandøren og en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene.
- (3) Oppdragsgiveren kan unnta visse opplysninger fra begrunnelsen dersom utsendelse vil
  - a) hindre håndhevelsen av regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
  - b) skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime økonomiske interesser eller
  - c) skade konkurransen mellom leverandørene.
- (4) Dersom oppdragsgiveren finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med forskriften, kan beslutningen omgjøres frem til konsesjonskontrakten er inngått.
- (5) Konsesjonskontrakten anses inngått når begge parter har signert kontrakten.

§ 14-6. Karensperiode før inngåelse av konsesjonskontrakt

- (1) Oppdragsgiveren kan tidligst inngå en konsesjonskontrakt etter utløpet av en karenperiode som er fastsatt av oppdragsgiveren. Karensperioden skal være minst 10 dager regnet fra dagen etter at meddelelsen om valget av leverandør er sendt. Dersom oppdragsgiveren har gjort unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon, skal karenperioden være minst 15 dager.
- (2) Kravet om karenperiode gjelder ikke når oppdragsgiveren ikke har plikt til å kunngjøre konkurranse, jf. § 14-3 annet ledd, eller når den valgte leverandøren er den eneste berørte leverandøren.

§ 14-7. Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå konsesjonskontrakt

- (1) Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgiverens valg av leverandør, suspenderes oppdragsgiverens adgang til å inngå konsesjonskontrakten
  - a) når oppdragsgiveren har fastsatt en karenperiode etter § 14-6 og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karenperioden, eller
  - b) når oppdragsgiveren har publisert en intensjonskunngjøring etter § 14-4 og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.
- (2) Suspensjonen inntreer når begjæringen er forkynt for saksøkte. Saksøkte informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.
- (3) Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelse, beramme muntlige forhandlinger til behandlingen av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.
- (4) Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karenperioden eller etter ti dager regnet fra dagen etter datoen for intensjonskunngjøringen.
- (5) Det inntreer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse.

Del IV. Avsluttende bestemmelser

Kapittel 15. Avsluttende bestemmelser

§ 15-1. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. januar 2017.

0 Endret ved forskrift 9 des 2016 nr. 1485.

§ 15-2. Overgangsregler

(1) Forskriften gjelder anskaffelser iverksatt etter forskriftens ikrafttredelse. En anskaffelse er iverksatt når den er kunngjort. En anskaffelse som ikke kunngjøres, er iverksatt når oppdragsgiveren har sendt ut en forespørsel til en eller flere leverandører om å melde sin interesse eller inngi tilbud i forbindelse med en planlagt anskaffelse.

(2) § 10-1 første ledd om at kommunikasjon og informasjonsutveksling ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler trer i kraft:

- a) 1. april 2017 for innkjøpsentraler
- b) 1. januar 2018 for statlige myndigheter
- c) 1. juli 2018 for andre oppdragsgivere.

(3) For kommunikasjon og informasjonsutveksling med leverandørene som foretas frem til tidspunktene angitt i annet ledd, kan følgende kommunikasjonsmidler brukes:

- a) elektroniske kommunikasjonsmidler i samsvar med kapittel 10
- b) ordinær postgang eller andre egnede forsendelsesmåter
- c) en kombinasjon av disse kommunikasjonsmidlene.

(4) Frem til tidspunktene angitt i annet ledd skal karenstiden for anskaffelser etter del II og anskaffelser etter del III være minst 10 dager dersom meddelelsen om valg av leverandør sendes med elektroniske kommunikasjonsmidler, eller minst 15 dager dersom den sendes med andre kommunikasjonsmidler.

0 Endret ved forskrift 20 april 2017 nr. 484 (i kraft 1 mai 2017).

Vedlegg 1. Bygge- og anleggsaktiviteter

Ved motstrid mellom CPV og NACE gjelder CPV-klassifikasjonen.

<i>NACE Rev. 1¹</i>			<i>CPV-kode</i>
<i>HOVEDAVDELING F</i>		<i>BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET</i>	
<i>Hovedgruppe</i>	<i>Gruppe</i>	<i>Undergruppe</i>	<i>Beskrivelse</i>
45			Bygge- og anleggsvirksomhet
	45,1		Forberedende anleggsarbeid
		45,11	Nedrivning av bygninger og jordarbeid
		45,12	Prøvedrilling og -boring
	45,2		Deler av eller komplette byggekonstruksjoner samt anleggsarbeider

<i>NACE Rev. 1¹</i>			<i>CPV-kode</i>
<i>HOVEDAVDELING F</i>		<i>BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET</i>	
<i>Hovedgruppe</i>	<i>Gruppe</i>	<i>Undergruppe</i>	<i>Beskrivelse</i>
		45,21	Oppføring av bygninger og anleggsarbeider 45210000 Unntatt: -45213316 45220000 45231000 45232000
		45,22	Montasje av takkonstruksjoner og taktekking samt følgearbeid 45261000
		45,23	Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg 45212212 og DA03 (offentlig*) 45230000 Unntatt: -45231000 -45232000 -45234115
		45,24	Anleggsarbeider i forbindelse med vannprosjekter 45240000
		45,25	Andre spesialiserte bygge- og anleggsarbeider 45250000 45262000
	45,3		Bygningsinstallasjonsarbeid 45300000
		45,31	Installasjon av elektriske ledninger og armaturer 45213316 45310000 Unntatt: -45316000
		45,32	Isoleringsarbeid 45320000
		45,33	Blikkenslager- og rørleggerarbeid 45330000
		45,34	Annet bygningsinstallasjonsarbeid 45234115 45316000 45340000
	45,4		Ferdigstillende bygningsarbeid 45400000
		45,41	Pussearbeid 45410000
		45,42	Snekkermonteringsarbeid 45420000
		45,43	Utførelse av gulvlegging og veggbekledning 45430000
		45,44	Maler- og glassarbeid 45440000
		45,45	Øvrige arbeider i forbindelse med ferdiggjøring av bygninger 45212212 og DA04 (private*) 45450000
	45,5		Utleie av entreprenørmateriell og -utstyr med operatør 45500000
		45,50	Utleie av entreprenørmateriell og -utstyr med operatør 45500000

1 Forordning (EØF) nr. 3037/90 av 9. oktober 1990 om statistisk klassifisering av økonomisk virksomhet innen De europeiske fellesskap.

* Jf. hovedgruppe D, gruppe A i EU-kommisjonens forordning (EF) nr. 213/2008 av 28. november 2007 om en felles klassifikasjon for offentlige innkjøp (CPV).

Vedlegg 2. Særlige tjenester

<i>CPV-kode</i>	<i>Beskrivelse</i>
75200000	Samfunnstjenester
79611000	Jobbsøkingstjenester
79622000	Formidling av hushjelpspersonal
79624000	Formidling av pleiepersonale
79625000	Formidling av medisinsk personal
98133000	Tjenester levert av sosiale medlemskapsorganisasjoner
98200000	Konsulenttjenester for likestilling
98500000	Lønnet arbeid i private husholdninger
75000000	Offentlig administrasjon, forsvars- og trygdetjenester
75124000	Administrative tjenester i forbindelse med rekreasjon, kultur og religion
79995000	Administrasjon av bibliotek
79995100	Arkiveringstjenester
79995200	Katalogisering
92000000–92700000	Rekreasjon, kultur og sport
79950000	Organisering av utstillinger, messer og kongresser
79951000	Organisering av seminarer
79952000	Organisering av arrangement
79952100	Organisering av kulturarrangement
79953000	Organisering av festival
79954000	Organisering av selskap
79955000	Organisering av moteshow
79956000	Organisering av messer og utstillinger
79957000	Organisering av auksjoner
75300000	Obligatoriske trygdetjenester
75310000	Bidragstjenester
75311000	Sykebidrag
75312000	Bidrag i forbindelse med svangerskap og fødsel
75313000	Uføretrygd
75313100	Bidrag ved midlertidig uførhet
75314000	Arbeidsledighetstrygd
75320000	Pensjonsordninger for statlige ansatte
75330000	Familiebidrag
75340000	Barnebidrag

CPV-kode	Beskrivelse
98000000	Andre kommunale, sosiale og personlige tjenester
98120000	Tjenester levert av fagforeninger
98132000	Tjenester levert av politiske organisasjoner
98133110	Tjenester utført av ungdomsorganisasjoner
98130000	Diverse medlemsorganisasjonstjenester
98131000	Religiøse tjenester
55100000–55410000	Hoteltjenester
55521000–55521200	Catering til private
55521100	Matombringningstjenester
55521200	Matleveransetjenester
55520000	Cateringvirksomhet
55522000	Catering til transportvirksomheter
55523000	Catering til andre virksomheter eller institusjoner
55524000	Catering til skoler
55510000	Kantinevirksomhet
55511000	Kantine- og annen kafeteriavirksomhet med begrenset adgang
55512000	Drift av kantiner
55523100	Tjenesteytelser i forbindelse med skolemåltider
79100000–79140000	Juridiske tjenester
75231100	Administrative tjenester vedrørende domstoler
75100000–75120000	Offentlig forvaltning
75125000–75131000	Administrative tjenester vedrørende turisme, støttetjenester for staten, statlige tjenester
75200000–75231000	Samfunnstjenester
75240000–75252000	Tjenester vedrørende allmenn sikkerhet, lov og orden og brannvesen og redningstjenester
79430000	Krisehåndteringstjenester
98113100	Kjernefysiske sikkerhetstjenester
79700000–79723000	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester
98900000	Tjenester utført av internasjonale organisasjoner og organer
98910000	Tjenester særskilt knyttet til internasjonale organisasjoner og organer
64000000	Post- og telekommunikasjonstjenester
64100000	Post- og budtjenester

<i>CPV-kode</i>	<i>Beskrivelse</i>
64110000	Posttjenester
64111000	Posttjenester tilknyttet aviser og tidsskrifter
64112000	Posttjenester tilknyttet brev
64113000	Posttjenester tilknyttet pakker
64114000	Postkontortjenester
64115000	Utleie av postbokser
64116000	Poste restantetjenester
64122000	Interne post- og budtjenester
50116510	Regummiering av dekk
71550000	Smedtjenester

Vedlegg 3. Helse- og sosialtjenester

<i>CPV-kode</i>	<i>Beskrivelse</i>
85000000–85323000	Helse- og sosialtjenesteyting
85321000	Administrative tjenester i forbindelse med sosialtjenester
85322000	Kommunale handlingsprogrammer
98133100	Forbedring av samfunnet og støttetjenester til befolkningen
98513000–98514000	Arbeidskrafttjenester innen private husholdninger og husarbeid
75121000	Administrative utdanningstjenester
75122000	Administrative helsetjenester
75123000	Administrative boligstjenester
75231200	Tjenester tilknyttet forvaring eller rehabilitering av kriminelle
75231210– 75231230	Tjenester i forbindelse med fengsling og fangeledsagelse og fengselstjenester
75231240	Tilsynsvergetjenester
80000000– 80660000	Tjenester i forbindelse med trening og utdanning

Vedlegg 4. Internasjonale konvensjoner

- ILOs konvensjon nr. 87 om foreningsfrihet og vern av organisasjonsretten
- ILOs konvensjon nr. 98 om retten til å organisere seg og til å føre kollektive forhandlinger
- ILOs konvensjon nr. 29 om tvangsarbeid
- ILOs konvensjon nr. 105 om avskaffelse av tvangsarbeid
- ILOs konvensjon nr. 138 om minstealder for adgang til sysselsetting
- ILOs konvensjon nr. 111 om diskriminering i sysselsetting og yrke
- ILOs konvensjon nr. 100 om lik lønn for mannlige og kvinnelige arbeidere for arbeid av lik verdi
- ILOs konvensjon nr. 182 om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnearbeid
- Wienkonvensjonen om beskyttelse av ozonlaget og Montrealprotokollen
- Baselkonvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering
- Stockholmkonvensjonen om persistente organiske miljøgifter

- Rotterdamkonvensjonen om informasjon og forhåndssamtykke i handel med visse farlige kjemikalier.